

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»
на тему: «Зростання обсягу прибутку підприємства: стратегічний
аспект» (на прикладі ПАТ «Одескабель»)

Виконавець:

студент факультету ЦЗВФН

Голуб Катерина Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. В складних економічних умовах діяльність вітчизняних підприємств націлена на зростання прибутковості з метою забезпечення виживання підприємства в стратегічній перспективі. Прибуток підприємства, виступаючи одним із основних показників результативності діяльності є також джерелом забезпечення розширеного виробництва, впровадження нових видів устаткування, інноваційних технологій та підвищення якості продукції.

Також прибуток є важливим джерелом забезпечення матеріальної основи для формування мотиваційного механізму заохочення ефективної праці співробітників підприємства, виплати дивідендів та впровадження сучасних механізмів стимулювання. В складні кризові періоди прибуток підприємства виступає практично єдиним джерелом для реалізації необхідних інноваційно-інвестиційних проєктів та проєктів з диверсифікації виробництва.

Зростання прибутку підприємства є важливим критерієм для забезпечення підприємству конкурентних переваг, залучення інвестиційних коштів, створення іміджевих характеристик та зростання ринкової вартості підприємства.

Підприємство, яке працює прибутково може реалізувати наступні напрямки свого розвитку:

- забезпечити своєчасність матеріально-технічного переоснащення виробничих та забезпечувальних процесів;
- впроваджувати новітні ресурсозберігаючі технології;
- започаткувати проєкти з освоєння та випуску нових інноваційних видів продукції;
- проводити ретельні маркетингові дослідження щодо ринку збуту та позицій конкурентів тощо;
- інвестувати кошти в прибуткові проєкти в стратегічній перспективі.

Прибуток підприємств є основним джерелом наповнення місцевих, регіональних та державного бюджетів. Прибуткова діяльність бюджетоутворюючих підприємств є основою забезпечення соціального захисту населення, зміцнення обороноздатності держави, розвитку державних програм.

Метою роботи є дослідження стратегічних напрямів зростання обсягу прибутку ПАТ «Одескабель».

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- дослідження економічної природи категорії «прибуток підприємства» з використанням теоретичних підходів різних вчених щодо визначення цієї економічної категорії;
- визначення чинників, що впливають на зміну прибутку в стратегічній перспективі;
- розгляд основних техніко-економічних характеристик діяльності об'єкта дослідження та його конкурентного становища;
- аналіз показників прибутку ПАТ «Одескабель» в динаміці останніх років;
- визначення основних тенденцій у зміні показників прибутку підприємства та причин, що є джерелом таких змін;
- аналіз факторів зміни прибутку на основі економіко-математичної моделі;
- розробка рекомендацій та обґрунтування заходів збільшення обсягу прибутку ПАТ «Одескабель».

Об'єктом дослідження в роботі є діяльність ПАТ «Одескабель», який є лідером серед вітчизняних виробників кабельно-провідникової продукції.

Предметом дослідження роботи є основні показники діяльності підприємства та чинники зростання обсягу прибутку досліджуваного підприємства.

Методи дослідження. В роботі використовувались такі методи дослідження:

- метод узагальнення теоретичних аспектів – для з'ясування економічної природи прибутку підприємства, факторів збільшення його обсягів;
- метод статистичного спостереження – для аналізування основних техніко-економічних показників функціонування підприємства;
- графічний метод – для візуалізації та ілюстрації розрахункових результатів та схематичного відображення теоретичних і практичних аспектів кваліфікаційної роботи;
- метод наукової абстракції та прогнозування – для формування пропозицій та заходів спрямованих на збільшення обсягів прибутку підприємства.

Інформаційна база. До джерел інформації даної кваліфікаційної роботи відносяться теоретичні праці, монографії, підручники щодо сутності прибутку підприємства та стратегічних перспектив його зростання. Були використані матеріали науково-практичних конференцій, наукові статті вітчизняних та іноземних вчених, вітчизняні законодавчі та нормативні акти,

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що зроблені висновки щодо тенденцій зміни основних показників функціонування досліджуваного підприємства та рекомендації з підвищення обсягу прибутку можуть бути використані для підвищення ефективності діяльності ПАТ «Одескабель».

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменування). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра становить 73 сторінки комп'ютерного тексту, містить 20 таблиць та 28 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено публікацію Голуб К.В. Основні функції прибутку підприємств. Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Прибуток підприємств як економічна категорія»* розглянуто економічну сутність та основні підходи до визначення поняття «прибуток» підприємства. Розглянуто основні функції прибутку підприємства. Визначено основні чинники зростання прибутку підприємства.

У другому розділі *«Аналіз та динаміка прибутку ПАТ «Одескабель»* проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності ПАТ «Одескабель» за останні роки. Проведено аналіз прибутку підприємства та причини його зміни в динаміці років. На основі факторного аналізу визначені чинник и впливу на зміну прибутку.

У третьому розділі *«Напрями зростання прибутку ПАТ «Одескабель в стратегічній перспективі»* запропоновано напрями підвищення прибутковості підприємства, розроблено та обґрунтовані заходи, спрямовані на зростання обсягу прибутку досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було зроблено наступні висновки:

1. Разом із зниженням обсягів реалізації продукції спостерігаємо зниження протягом усього періоду дослідження (2021–2023рр.) також і показника середньорічної вартості основних виробничих фондів та середньооблікової чисельності промислового персоналу підприємства.
2. Позитивні тенденції до зростання протягом періоду дослідження спостерігаємо за такими показниками як фондомісткість та фондоозброєність.
3. Спостерігається перевищення темпів зниження обсягу реалізованої продукції у 2023 р. над темпами зниження повної собівартості продукції, що призвело до збільшення витрат на 1 грн. реалізованої продукції у 2023 році у порівнянні з показником у 2021 році на 2,11 %.

4. Спостерігається тенденцію до зростання середньомісячної заробітної плати на 1 працівника, в цілому на 9,85 %.

5. Також позитивну тенденцію спостерігається щодо зростання продуктивності праці за 2021-2023рр.

6. Спостерігається зростання адміністративних витрат та витрат на збут за досліджуваний період. Знижується повна собівартість реалізованої продукції протягом періоду спостерігання. Прибуток від реалізації продукції знижується протягом досліджуваного періоду.

7. Також подібна тенденція спостерігається щодо зміни інших операційних доходів: відбулось зниження в цілому 18,03 %.

8. Разом з тим відбулось значне збільшення інших операційних витрат.

9. Зміна фінансових результатів від операційної діяльності відбулась без чіткої тенденції. Так, зростання прибутку від операційної діяльності відбулось в 2022 році, проте у 2023 році відбулось різке зниження зазначеного показника: 120457 тис. грн. в 2021 році; 122 257 в 2022 році; 47 957 тис. грн. в 2023 році.

10. Збиток від фінансової діяльності має тенденцію до зростання в зазначеному періоді на 31,68 %.

11. Результати від іншої неопераційної діяльності показують тенденцію до зниження і у 2022 та 2023 роках підприємство отримало збитки від іншої неопераційної діяльності.

12. Внаслідок зменшення фінансового результату від операційної діяльності; результату від фінансової діяльності результату від іншої неопераційної діяльності спостерігається зменшення балансового прибутку (фінансового результату до оподаткування) і у 2022 та 2023 роках підприємство отримало збитки від діяльності до оподаткування. Отже ПАТ «Одескабель» втрачає свою прибутковість протягом останніх років.

13. Такі тенденції призвели до суттєвого зниження рентабельності реалізованої продукції у 2023 році. Щодо показника рентабельності

виробництва, то слід зазначити, що у 2022 та 2023 роках підприємство працювало збитково в аспекті своєї загальної виробничої діяльності.

14. В третій частині роботи визначено шляхи підвищення прибутковості й розроблені заходи, спрямовані на підвищення обсягу прибутку підприємства. У результаті впровадження запропонованих заходів, підприємство одержить можливість збільшити обсяг реалізації продукції та одержати додатковий прибуток: 1. Підвищення прибутку підприємства за рахунок просування продукції на нові ринки збуту. 2. Використання вітчизняних комплектуючих елементів для виробництва кабельної продукції. Впровадження запропонованих заходів дозволить отримати збільшення обсягу прибутку підприємства ПАТ «Одескабель» у розмірі 5182,23 тис. грн.